

พระตำหนักขาลิมคลาสน์และอนุสาวรีย์ย่าเหล

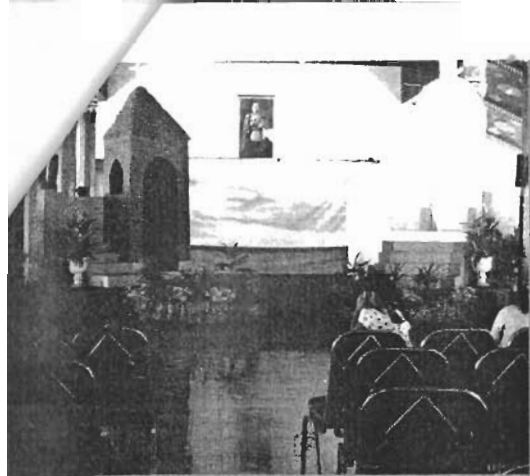
พระที่นั่งสามัคคีมุขมาตย์

ได้งละครเวทีแบบโบราณที่บรรยายเรื่องราวเป็นคำกลอน บทกวี หรือทำนองเพลงไทยเดิม มีบทเจรจาเป็นคำกลอน คำกวี หาดูยากมาก เพราะเกือบจะสูญพันธุ์ไปแล้ว แต่มีคนไทยกลุ่มหนึ่งยังมุ่งมั่นที่จะอนุรักษ์และสืบสานวัฒนธรรมประเพณีเดิมๆ ที่เป็นเอกลักษณ์ของคนไทยเอาไว้เป็นความภาคภูมิใจของลูกหลานไทย กรมศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรม เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ดูแลรักษาและเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมไทยที่สำคัญ แต่ ณ วันนี้หน่วยงานดังกล่าวเหมือนจะเหนื่อยหน่ายกับการทำหน้าที่ และมีสภาพเหมือนคนอ่อนแรงหายใจไม่สะดวก แต่ก็มิสละบ้านเก่าแห่งหนึ่งคือพระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม ซึ่งเป็นพระราชวังที่พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวประทับแปรพระราชฐานในโอกาสเสด็จมาสักการะองค์พระปฐมเจดีย์ และเพื่อทรงพักผ่อน

พระราชอิริยาบถ นอกจากนี้ ยังทรงใช้เป็นสถานที่ซ้อมรบเสือป่าของลูกเสือไทยที่พระองค์ทรงตั้งขึ้น เมื่อพระองค์เสด็จสวรรคต พระราชวังแห่งนี้ถูกทิ้งร้างอยู่ระยะหนึ่ง

ต่อมาคณะกรรมการอำนวยการบูรณะพระราชวังสนามจันทร์ ซึ่งสมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี (พระราชธิดาพระองค์เดียวของรัชกาลที่ 6) ซึ่งสิ้นพระชนม์เมื่อปลายเดือนกรกฎาคมที่ผ่านมา ทรงเป็นประธานร่วมกับกระทรวงมหาดไทย จังหวัดนครปฐม และมหาวิทยาลัยศิลปากร โดยส่งมอบพระที่นั่ง พระตำหนักต่างๆ และเรือนข้าราชการซึ่งเคยเป็นกรรมสิทธิ์ของจังหวัดนครปฐม คืนให้สำนักพระราชวังเป็นผู้ดูแลตามพระราชดำริในสมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี ปัจจุบันบูรณะเสร็จสิ้นและเปิดให้เข้าชมพระที่นั่งต่างๆ พระตำหนักและศิลปะสถาปัตยกรรมต่างๆ ภายในพระราชวัง เพื่อให้ประชาชนได้ชมความสวยงามและพักผ่อนในบริเวณพระราชวังสนามจันทร์

ที่นี่ยังคงอนุรักษ์โบราณสถานอันงดงามและสืบทอดเจตนารมณ์ของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวในเรื่องการกวี พระราชนิพนธ์ และการละครที่พระองค์ทรงชื่นชอบ ทรงพระราชนิพนธ์เรื่องราวและทรงแสดงด้วยพระองค์เอง ด้วยการจัดละครเวทีขึ้นที่

ภายในโรงละคร

ภาพการแสดงละครเรื่องวิวาทพระสมุทร

“โรงโขน” ในพระที่นั่งสามัคคีมุขมาตย์ ทุกวันเสาร์ วันอาทิตย์ โดยจัดแสดงเรื่องในพระราชนิพนธ์ของ รัชกาลที่ 6 เท่านั้น เปิดแสดงเวลา 13.30 น. ไม่เก็บค่าชม เพื่อให้นักท่องเที่ยวที่เข้าชมพระราชวังได้ชมละครเวที ตามแบบเดิมสมัยรัชกาลที่ 6 เป็นการอนุรักษ์วัฒนธรรม และสืบสานเจตนารมณ์ของพระองค์ที่ทรงรักและ ห่วงแทนศิลปะการแสดง

ถ้าคิดจะไปชมละครเวทีที่พระราชวังสนามจันทร์ ขอแนะนำว่าอย่ามุ่งแต่จะไปชมละครเพียงอย่างเดียว ขอแนะนำว่าให้เตรียมใจไปชมปราสาททุกซอกซอญและความสวยงามของธรรมชาติในบริเวณพระราชวังซึ่งมีเนื้อที่ 888 ไร่ 3 งาน 24 ตารางวาด้วย สิ่งสวยงาม น่าประทับใจมิให้สัมผัสตั้งแต่เริ่มก้าวผ่านประตูวังเข้าไป นับตั้งแต่พระตำหนักท้าวขวัญ ซึ่งเป็นเรือนไทยสมบูรณ์แบบ ตั้งอยู่ด้านขวามือ ผ่านไปเป็นพระที่นั่งพิมานปฐม ซึ่งเป็น สถาปัตยกรรมแบบตะวันตกและเป็นพระที่นั่งองค์แรก ที่สร้างขึ้น ต่อไปพระตำหนักชาลิมงคลอาสน์ เป็นพระตำหนัก ที่มีทางเดินมีหลังคาเชื่อมต่อมาจากพระที่นั่งพิมานปฐม ซึ่งเป็นที่ประทับของรัชกาลที่ 6 เป็นตำหนักที่มีลักษณะ คล้ายปราสาทขนาดย่อม ลักษณะสถาปัตยกรรมฝรั่งเศส พระตำหนักนี้เคยเป็นสำนักงานชั่วคราวในการออก หนังสือพิมพ์ดุสิตสมิตรายสัปดาห์ และทรงใช้เป็น ที่ประทับในฐานะผู้บัญชาการเสือป่า วันข้างหน้าไปเรื่อยๆ มีพระตำหนักมหาราชรัศมิ์บัลลังก์ เป็นพระตำหนัก 2 ชั้น สร้างด้วยไม้สักทอง มีลักษณะสถาปัตยกรรมแบบตะวันตก เช่นกัน เดินชมจนชมไม้ริมสระน้ำหรือคลองไปเรื่อยๆ จนถึงด้านตะวันตกของสนามก็ถึงพระที่นั่งสามัคคีมุขมาตย์ ซึ่งเป็นสถานที่แสดงละครในปัจจุบัน

พระที่นั่งสามัคคีมุขมาตย์ เป็นพระที่นั่งทรงไทย แบบศาลาโถงองค์ใหญ่ชั้นเดียว เป็นพระที่นั่งเชื่อมต่อกับพระที่นั่งวัชรนิรมยา โดยมีโถงใหญ่และหลังคาของ พระที่นั่งทั้งสองเชื่อมติดต่อกัน เครื่องประดับตกแต่ง หลังคาเหมือนกัน พระที่นั่งองค์นี้รัชกาลที่ 6 ทรงใช้เป็น ที่ออกงานสโมสรสันนิบาต เสด็จออกขุนนางเพื่อหารือ ข้าราชการ เป็นที่อบรมกองเสือป่า และใช้เป็น ที่แสดง โขน ละครต่างๆ ชาวบ้านเรียกกันว่า “โรงโขน”

วันที่ผมไปดูเป็นวันเสาร์ปลายเดือน คนไปเที่ยว ไปชมวัง ไปพักผ่อน และไปดูละครเวทีจึงค่อนข้างบางตา เวลาประมาณ 13.00 น. พนักงานประชาสัมพันธ์ของ พระราชวังประกาศเสียงตามสายเชิญชวนให้นักท่องเที่ยว เข้าไปในโรงโขน เพราะใกล้เวลาเปิดการแสดงละครแล้ว พวกผมประมาณสิบกว่าคนเดินเข้าไปในโรงโขนเป็นกลุ่ม แรก เพราะเรามาอยู่ข้างหน้า เล่นกับเปิดกับท่านริม สระน้ำอยู่เกือบครึ่งชั่วโมงแล้ว เปิดที่นี่มีแต่สีขาวเป็น ส่วนใหญ่ อ้วนอุดมสมบูรณ์ดี เพราะบนศาลาริมสระน้ำ ที่เปิดลงไปดำผุดดำว่ายมีอาหารเปิดจำหน่ายด้วย แม้จะเป็น ที่อยู่ของเปิดหลายสิบตัว แต่ก็ไม่มีกลิ่น อากาศที่นั้บริสุทธิ์ ไปทั่วทุกมุมมองของพระราชวัง

เข้าไปในโรงโขนมีความรู้สึกเหมือนเข้าไปใน โรงมหรสพจริงๆ เพราะลักษณะโครงสร้างและศิลปะ การตกแต่งห้องด้วยลวดลายศิลปะไทยให้ความรู้สึก ย้อนยุคได้เป็นอย่างดี แม้เก้าอี้ที่นั่งจะเป็นของใหม่ และ ริมผนังห้องรอบๆ จะมีเก้าอี้ไม้ลวดลายไทยแบบโบราณๆ วางไว้ให้ชมหลายสิบตัว เข้าไปไม่นานคนก็ทยอยกันเข้ามา นั่งนับได้ 40 กว่าคน (เพราะเดินเข้าเดินออกก็มี) เวลา ก่อนจะถึงการแสดงประมาณ 5 นาที กระมิง โหมยกโรงละคร ก็บอกข้อปฏิบัติในการนั่งชมละครให้ทราบ คือ ปิดเสียง เครื่องโทรศัพท์ ถ่ายภาพการแสดงได้ แต่ขอความร่วมมือ ไม่ให้ใช้แฟลชไลท์ เพราะมีเสียงและแสงรบกวนสมาธิของ นักแสดง ผมปฏิบัติตามประกาศทุกประการ มองคนอื่นๆ ก็ทำแบบผม บางคนคงไม่ได้ยินเสียงประกาศเพราะใจ กำลังไปอยู่ที่อื่น ไม่ปฏิบัติ คนที่มาด้วยก็จะช่วยเตือนให้

ได้เวลาแสดงก็มีการพากย์หน้าม่าน แจ้งว่าละคร ที่จะแสดงคือเรื่อง “วิวาทพระสมุทร” เป็นบทละครพูด สลับลำ (ขับกลอน) และบทเจรจา เป็นพระราชนิพนธ์ ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชนิพนธ์ เมื่อ พ.ศ. 2461 เนื้อเรื่องได้มาจากนิยายกรีกเก่า เชื่อว่า ถ้าถวายหญิงงามแด่พระสมุทร จะช่วยให้ชาวเมืองพ้นภัย จากทะเล จุดมุ่งหมายในการพระราชนิพนธ์ก็เพื่อพระราชทาน แก่คณะเสือป่า กองเสนาหลวงรักษาวงศ์ จัดแสดง เก็บเงินบำรุงราชนาวิสมาคมแห่งกรุงสยาม ณ พระราชวัง สนามจันทร์

บรรยากาศย้อนยุค

รถบริการ

พักผ่อน

ละครที่แสดงจัดว่าเป็นมืออาชีพ ฉากสวย เครื่องแต่งกายงาม บทบาทการแสดงฝีมือเทียบชั้นนักแสดงอาชีพ วิวาทะพระสมุทรเป็นเรื่องของกรีก ฉากจึงเป็นแบบฝรั่ง เครื่องแต่งกายแบบชาวกรีก ชวนให้น่าดูน่าชม ตัวละครก็หล่อๆ สวยๆ แสดงดีมีเสน่ห์ให้สนใจ ผม “อิน” กับการแสดงเสียจนลืมนับว่ามีการแสดงกี่ฉาก แต่รวมๆ แล้วใช้เวลาแสดงประมาณหนึ่งชั่วโมงกว่าๆ ไม่ถึงชั่วโมงครึ่งจบ กระชับเรื่องดี ไม่เบื่อ ผมสังเกตดูเด็กๆ ที่เข้าไปชมก็นั่งชมกันตาแป๋ว “อิน” หัวเราะ ยิ้มแย้มกับการแสดงจนจบเรื่องไม่เห็นมีหลับเลย แสดงจบขณะที่ผู้ชมทยอยออก ผมแอบไปคุยกับคนกำกับเวที ถามว่ามีการจัดเรื่องแสดงไว้เดือนละกี่เรื่อง ใช้ผู้แสดงกี่ชุด เขายิ้มก่อนบอกกับผมว่า

“มีแสดงเรื่องวิวาทะพระสมุทรเรื่องเดียวตลอดครับ” ผมมองหน้าเขาจะถามอะไรต่อ เขาชิงพูดต่อไปอีก

“การจัดแสดงละครเวทีแต่ละเรื่องใช้งบประมาณสูงในการจัดฉาก เครื่องแต่งตัว ถ้าใช้นักแสดงหลายชุดคงไม่ได้ นี่นักแสดงที่อยู่ที่นี่ทุกคนเป็นข้าราชการ เป็นลูกจ้างของกรมศิลปากร ทุกคนจบนาฏศิลป์มาครับ กินเงินเดือนไม่มีค่าจ้างพิเศษ”

ได้ฟังเขาอธิบายแล้วทำให้ผมถึงบางอ้อ คิดว่าที่เขาทำแบบนี้ก็ถูกแล้ว แสดงเรื่องเดียวนี้แหละเป็นปีๆ ได้ เพราะผู้เข้าชมไม่ได้ซ้ำหน้า แต่ถ้าความคิดผมผมอยากจะขอร้องให้จัดพิมพ์เรื่องย่อของละครเรื่องวิวาทะพระสมุทรไว้แจกผู้เข้าชมพระราชวังที่หน้าประตูทางเข้า เป็นการปลูกเร้าเชิญชวนให้ทุกคนเข้ามาชมละครด้วยอีกสักอย่างก็จะได้ คงไม่ใช้งบประมาณสักเท่าไร หรือ ถ้าไม่พิมพ์แจกก็น่าจะมีการเล่าเรื่องย่อให้ผู้ชมได้รับรู้เป็นน้ำจิ้มก่อนชมการแสดงจริงก็น่าจะดี เพราะจะทำให้ผู้ชมดูละครได้รู้เรื่องและสนุกเพลิดเพลินมากขึ้น

หากคิดจะพาคุณย่าคุณยายคุณลุงคุณป้าหรือคนในครอบครัวไปดูละครเวทีฟรีที่ท้องพระโรงในพระราชวังสนามจันทร์ ขอเชียร์ว่าไม่ได้ยุ่งยากเลย หาเวลาไปเร็วๆ ยิ่งดี สนุกมาก เสียเงินน้อย คุ่มค่ามากเลยละ แต่อยากจะแนะนำว่า ควรไปเสียตั้งแต่ช่วงเช้า เข้าไปชมความสวยงามอลังการของเครื่องใช้เครื่องตกแต่งภายในพระที่นั่งและพระตำหนักต่างๆ เสียก่อน พร้อมกับเพลิดเพลินชมต้นไม้ใบหญ้าสุดอากาศบริสุทธิ์ภายในบริเวณพระราชวังซึ่งมีเนื้อที่เกือบหนึ่งพันไร่ มีต้นไม้ยืนต้นอายุเป็นร้อยปีให้ความร่มเย็น มีไม้ดอกไม้ประดับสวยงาม ละลานตาไปหมด และควรจะนำอาหารกลางวันไปรับประทานกันด้วย ได้ร่มไม้ในพระราชวังเพื่อประหยัดค่าใช้จ่าย ได้ความโปร่งดง และได้ความสนุกสนานเพิ่ม ไม่ต้องคิดมากไม่ต้องกังวลใจ เพราะที่นั่นไม่ได้ห้ามนำอาหารเข้าไปรับประทานในบริเวณพระราชวัง ร้านขายน้ำร้านขายอาหารจานด่วนร้านขายขนมกรุบกรอบก็มี ไม่มีการจับ ไม่มีการปรับ แต่รับประทานอาหารเสร็จแล้วเก็บเศษอาหาร ถูกลพลาสติก และกล่องโฟม หรือขยะอื่นที่ทำขึ้นใส่ถังขยะให้หมดก็ไม่มีปัญหา

การเข้าชม ถ้าไม่เข้าชมภายในพระที่นั่งและพระตำหนัก ไม่ต้องเสียเงิน เข้าชมฟรีได้เลย ชมละครก็ไม่ต้องเสียเงิน แต่ถ้าต้องการเข้าชมภายในพระที่นั่งและพระตำหนักต้องซื้อบัตร

สำหรับผู้ใหญ่ราคา 50 บาท เด็ก 30 บาท ผู้สูงอายุไม่ต้องเสียค่าบัตร การชมบริเวณ ถ้าใครไม่อยากจะเดินหรือเป็นคนสูงอายุ คนชรา ทางพระราชวังจัดรถ “ตุ๊กๆ” ไว้บริการคันละ 300 บาทต่อ 1 ชั่วโมงนั่งได้สบายๆ 6 คน แต่ถ้า จะอัดเข้าไปมากกว่านั้น เจ้าหน้าที่พระราชวังก็ไม่ได้ตามไปตรวจ อย่าเพลิดเพลินขับเล่นกันเกินเวลาเช้าหรือเพล่อทารถเสียหายก็แล้วกันจะถูกปรับ

ชวนครอบครัวหรือมิตรสหายไปเที่ยวเถิดครับ สนุกเพลิดเพลิน และมีความรู้ระดับสมองเป็นที่น่าพอใจแน่นอน